

Nr 625

Av herr **Svensson** i Stenkyrka **m. fl.**, *angående de s. k. arealtilläggen till jordbrukare.*

(Lika lydande med motion nr 518 i Första kammaren)

Enligt beslut vid 1959 års riksdag ersattes det tidigare utgående producentbidraget av ett arealtillägg. Detta arealtillägg utgår med ett efter åkerarealen varierande belopp. Berättigade till arealtillägg är brukare av jordbruksfastigheter med mellan 2,1—10,0 hektar åker, som bedrivit jordbruk på brukningsenheten den 1 juli 1959. Utom dessa bestämmelser gäller, att brukare skall vara mantalsskriven å brukningsenheten och att hans inkomst och förmögenhet ej skall överstiga vissa maximerade belopp.

Det producentbidrag som gällde fram till 1959 trädde i sin dåvarande form i kraft den 1 juli 1948, då arealgränsen för rätt till erhållande av bidraget sänktes från 15 till 10 hektar. Erfarenheterna av det nu utgående arealtillägget torde visserligen ännu vara begränsade, men vissa synpunkter kan dock knytas till dess praktiska konsekvenser. Det torde därvid nu stå tämligen klart att det system som här vunnit tillämpning i alltför liten omfattning tar hänsyn till de individuella variationer som onekligen förefinnes mellan skilda brukningsdelar. Dessa skillnader kan grunda sig på en rad olika faktorer. En av de betydelsefullaste faktorerna i detta sammanhang torde vara vederbörande brukningsdels produktionsinriktning. Skillnaderna mellan extensiva och intensiva driftformer torde numera vara så betydande, att en arealgräns av den typ som gäller för arealtillägget ofta är orealistisk. Andra faktorer som i detta sammanhang kommer in i bilden är klimatologiska och markfysiologiska variationer, som i praktiken kan medföra att en arealgräns i vissa fall närmast kan förefalla godtyckligt dragen.

Vi är medvetna om att den arealgräns som nu gäller för arealtillägget med hänsyn till den angivna målsättningen kan representera ett tillfredsställande genomsnitt. Detta bör dock inte innebära att möjligheterna till vissa variationer utesluts. Det kan i detta sammanhang invändas att den inkomst- och förmögenhetsgräns som tillämpas kompletterar den angivna arealgränsen. Eftersom inkomst- och förmögenhetsgränserna endast är begränsade uppåt innebär de inte i detta avseende någon komplettering annat än i begränsande betydelse.

Det torde finnas åtskilliga jordbrukare som i inkomsthänseende och när det gäller brukningsdelens driftförhållanden uppenbart skulle vara att betrakta som

småbrukare i detta sammanhang trots att deras odlade areal överstiger den fixerade övre gränsen 10 hektar. Det kan som inledningsvis anfördes vara faktorer av t. ex. klimatologisk eller markfysiologisk art som spelar in i dessa fall. Det vore alltså önskvärt att finna en med de praktiska förhållandena bättre överensstämmande bestämning av småbrukarbegreppet. Sådana kompletterande bestämmelser bör därför utfärdas, att tillämpningen av nu gällande arealgränser för arealtillägget uppmjukas så att arealtillägg skall kunna utgå även till brukare med en areal av maximalt 15 hektar odlad jord, när särskilda skäl därtill kan anses föreligga.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att sådana kompletterande bestämmelser utfärdas, att arealtillägg skall utgå även till brukare med en areal av maximalt 15 hektar odlad jord, när särskilda skäl därtill kan anses föreligga, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till författningstext som föranledes av vad i motionen föreslagits.

Stockholm den 26 januari 1961

Per Svensson
i Stenkyrka

Fritz Börjesson
i Glömminge

Alvar Andersson
i Knäred

Gunnar Larsson
i Luttra

Einar Gustafsson
i Kårby

Harald Johnsson
i Skoglösa
